

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS DALIES KAUPIMO INVL MEDIO II 47+ PENSIJŲ FONDAS
2016 METŲ ATASKAITOS PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Nepriklausomo auditoriaus išvada

UAB „INVL Asset Management“

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 6 – 31 puslapiuose, visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo UAB „INVL Asset Management“ valdomo valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo (toliau – Fondas) 2016 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tuomet pasibaigusių metų grynųjų aktyvų pokyčius pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų audito apimtis

Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. grynųjų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų grynųjų aktyvų pokyčio ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Nuomonės pagrindas

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Fondo vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos Audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos Audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškreipimų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti jos veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

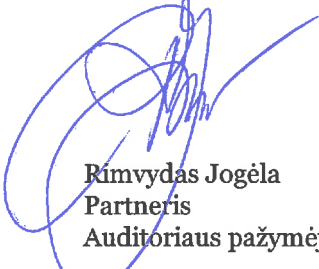
Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos.
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. balandžio 21 d.

Rasa Selevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000504

I. BENDROJI INFORMACIJA
1. INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo informacija:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

3. Duomenys apie valdymo įmonę:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

4. Duomenys apie depozitoriumą:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ
5. Grynujų aktyvų (toliau – GA), apskaitos vienetų skaičius ir vertė:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 1 pastaboje.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 2 pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO
7. Atskaitymai iš pensijų turto:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19 pastaboje.

8. Mokėjimai tarpininkams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.

9. Informacija apie visus egzistuojančius susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius:

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo įmonė nebuvo sudariusi jokių formalių ar neformalių susitarimų dėl mokėjimų pasidalijimo. Fondui nebuvo taikyti jokie paslėpti komisiniai mokesčiai.

10. Pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei investuotojui tenkančiai investicijų grąžai:

Lentelėje pateikiami skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui, ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 3 000 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų Eur	47	119	204	485
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3.150	3.473	3.829	4.887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui	3.103	3.354	3.625	4.402

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ
11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

12. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šios ataskaitos 11 punkte:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastaboje.

13. Ataskaitos 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšys, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika. Būdas, kuriais išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastaboje.

14. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastaboje.

15. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializaciją, geografinę zoną ir pan.):

Investicinių priemonių portfelio sudėtis pateikiama aiškinamojo rašto 3 pastaboje, o investicijų pasiskirstymas 4 pastaboje.

16. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Lyginamasis indeksas (jei parinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 18.1 pastaboje.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų gražos ir lyginamojo indekso (jei parinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius 10 fondo veiklos metų:

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 18.2 pastaboje.

19. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų gražos prognozės, nurodomas prognozuotas dydis, palyginamas neatitikimas su faktine graža ir nurodomos galimos neatitikimo priežastys:

Pensijų fondo reklamoje nebuvo naudojamos investicijų gražos prognozės.

20. Vidutinė investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokytis per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų gražos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis):

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 18.3 pastaboje.

21. Kiti rodikliai, rodantys investicinių priemonių portfelio riziką:

Kiti rodikliai atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką per ataskaitinį laikotarpį nebuvo skaičiuojami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais:

22.1. Grynujų aktyvų ataskaita;

22.2. Grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;

22.3. Aiškinamasis raštas.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies INVL MEDIO II 47+ pensijų fondas

2016 M. GRUODŽIO 31 D. GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Turtas	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		90.828.681	72.769.467
1.	PINIGAI	3,4	2.816.733	774.991
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI	3,4,5	1.500.869	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3,4,5	86.494.432	71.979.030
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	3,4,5	27.006.318	23.185.766
4.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	3,4,5	20.191.528	16.636.671
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	3,4,5	6.814.790	6.549.095
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai	3,4,5	337.196	256.006
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	3,4,5	59.150.918	48.537.258
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6	GAUTINOS SUMOS	3	16.647	15.446
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	3	16.647	15.446
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI		1.207.112	184.967
1.	Mokėtinos sumos	3	133.620	112.809
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	3	76.337	64.683
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	3	57.283	48.126
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis	3,4,5,7	1.073.492	72.158
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	1	89.621.569	72.584.500

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Darius Šulnis

2017 m. balandžio 21 d.

Fondų apskaitos vadovė

Aušra Montvydaite

2017 m. balandžio 21 d.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL MEDIO II 47+ pensijų fondas

2016 M. GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	1	72.584.501	36.674.626
2.	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS			
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	2,20	8.221.281	3.668.008
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos *	2,20	6.161.531	31.819.033
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		615.403	318.879
2.4.1.	Palūkanų pajamos		869	3.513
2.4.2.	Dividendai		614.534	315.366
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	7.990.950	3.025.363
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		54.743	241.600
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas		40.356	2.285
	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		23.084.264	39.075.168
3.	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS			
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	2,20	264.204	70.068
3.2.	Išmokos kitiems fondams	2,20	3.159.854	1.561.636
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	702.752	818.067
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		8.636	196.785
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai	5	1.095.834	72.158
3.6.	Valdymo sąnaudos:	19	815.916	446.579
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	19	815.916	446.579
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		6.047.196	3.165.293
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		17.037.068	35.909.875
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	1	89.621.569	72.584.501

* 2015 m. gruodžio 30 d. prie INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo prijungus INVL aktyvaus investavimo pensijų fondą buvo išleisti investiciniai vienetai, kurių vertė 29.343.493 Eur.

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Darius Šulnis

2017 m. balandžio 21 d.

Fondų apskaitos vadovė

Aušra Montvydaitė

2017 m. balandžio 21 d.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
 126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL MEDIO II 47+ pensijų fondas

**2016 metų finansinių ataskaitų
 aiškinamasis raštas**

22.3.1. Bendroji dalis:

Duomenys apie pensijų fondą

Pavadinimas	INVL MEDIO II 47+ pensijų fondas
Teisinė forma	Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo
VPK (dabar – Lietuvos bankas) pritarimo sudarymo dokumentams data	2007 m. rugsėjo 20 d.
Veiklos laikas	Neribotas
Vieta	Vilnius

Duomenys apie valdymo įmonę

Pavadinimas	UAB „INVL Asset Management“
Įmonės kodas	126263073
Buveinė (adresas)	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	Valstybės įmonės Registrų centro Vilniaus filialas
Telefono numeris	(8~700) 55 959
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02
El. pašto adresas	info@invl.com
Interneto svetainės adresas	www.invl.com
Veiklos licencijos numeris	VJK-005
Pensijų fondo valdytojas, kiti asmenys priimančys investicinius sprendimus	Vytautas Plunksnis – Investicinio komiteto narys; Vaidotas Rūkas – Investicijų valdymo departamento direktorius.

Duomenys apie depozitoriumą

Pavadinimas	AB SEB bankas
Įmonės kodas	112021238
Buveinė (adresas)	Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 268 28 00
Fakso numeris	(8~5) 268 23 33

Duomenys apie audito įmonę, atlikusią metinių finansinių ataskaitų auditą

Pavadinimas	UAB „PricewaterhouseCoopers“
Įmonės kodas	111473315
Buveinė (adresas)	J. Jasinskio 16B, LT-03163 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 239 2300

Ataskaitinis laikotarpis

Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

22.3.2. Apskaitos politika:

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtos finansinės ataskaitos

UAB „INVL Asset Management“ valdydama investicinio fondo turta, vesdama apskaitą bei rengdama Fondo finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos Pensijų kaupimo įstatymu, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu ir kitais teisės aktais.

Pensijų fondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Fondo finansinės ataskaitos sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos pateiktos eurais.

Fondo turtas nominuotas eurais, tačiau investuojama gali būti įvairia užsienio valiuta. Valdymo įmonė, siekdama išvengti nuostolių dėl valiutos kursų svyravimo neigiamos įtakos, yra numačiusi naudoti išvestines finansines priemones.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Investavimo politika ir investicijų portfelio struktūra

Fondo investavimo strategiją grindžia Fondo siekiamas tikslas – užtikrinti subalansuotą ilgalaikį Fondo augimą:

iki 50 proc. Pensijų fondo turto investuojama į nuosavybės VP (akcijas) ir / arba į kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP;

iki 100 proc. pensijų turto (bet ne mažiau kaip 50 proc.) investuojama į ne nuosavybės VP, pinigų rinkos priemones ir / arba į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – ne nuosavybės VP ir pinigų rinkos priemonės.

Pensijų turta sudaro:

VP ar pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama rinkose pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus laikomose reguliuojamomis ir veikiančiomis Europos Sąjungos valstybėse narėse;

- VP ar pinigų rinkos priemonės, kurios yra įtrauktos į Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančios VP biržos oficialųjį prekybos sąrašą arba kuriomis prekiaujama ten esančioje pripažintoje ir visuomenei prieinamoje reguliuojamoje rinkoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles, jei ši birža arba rinka yra nurodyta Fondo taisyklėse;
- Išleidžiami nauji VP, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos VP į VP biržos oficialųjį prekybos sąrašą ar reguliuojamos rinkos prekybos sąrašą ir jeigu įtraukiama į sąrašą bus ne vėliau kaip per vienerius metus nuo išleidimo, jei ši birža arba rinka yra Europos Sąjungos valstybėje narėje ar yra nurodyta Fondo taisyklėse;
- ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėti indėliai, esantys kredito įstaigose, kurių registruojama buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne blogesnė, kaip Europos Sąjungoje;
- Fondo taisyklėse nurodytų KIS investiciniai vienetai (akcijos);
- Išvestines finansines priemones – su vertybiniais popieriais, valiutomis, palūkanų normomis ar pajamingumu susieti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo, išankstiniai palūkanų normos sandoriai, naudojami siekiant valdyti sisteminę bei valiutų riziką;
- Kredito įsipareigojimų nevykdymo apsikeitimo sandorius, kurie naudojami siekiant sumažinti emitento riziką.

Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančių VP biržų ir rinkų sąrašas nustatytas Fondo taisyklėse.

Fondo investicijų portfelis privalo būti diversifikuotas Lietuvos Respublikos įstatymų ir šio Fondo taisyklių nustatyta tvarka. Sprendimai dėl Fondo investicijų portfelio sudėties įgyvendinami sudarant sandorius VP biržose bei rinkose per Valdymo įmonės pasirinktus finansinius tarpininkus (maklerius, brokerius, bankus). Sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties priima Valdymo įmonės investicinis komitetas, kurio sudėtį nustato Valdymo įmonės valdyba savo sprendimu.

Finansinės rizikos valdymo politika

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse numatytus diversifikavimo principus.

Investicinis komitetas, priimdamas sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamų investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui.

Fondo portfelio rizika įvertinama periodiškai ir pateikiama investicinio komiteto posėdžiui ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinių metų ketvirtį.

22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

Fondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių VP:

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo valiutos riziką;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje;
- likvidumą.

Valdymo įmonė (arba bendrovė) ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus peržiūri investavimo strategiją, o prireikus ją keičia.

Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Skaičiuojant grynujų aktyvų (GA) vertę, yra apskaičiuojama:

- turto vertė;
- įsipareigojimų vertė;
- turto ir įsipareigojimų verčių skirtumas atspindi GA vertę.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikrąja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai fondas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą. Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai fondo turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Finansinių priemonių sandoriai įtraukiami į GA vertę sandorio sudarymo dieną, išskyrus tuos atvejus:

- kada sandorio sudarymo dieną nėra galimybės nustatyti sandorio įtraukimui į GA vertę reikiamų detalių, tokių kaip finansinės priemonės kiekis arba kaina, tuomet sandoriai įtraukiami gavus patvirtinimą apie įvykdytą sandorį;
- dėl kitų svarbių priežasčių finansinių priemonių sandoriai gali būti įtraukiami į GA vertę atsiskaitymo dieną.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai fondas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, fondo finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Įsipareigojimai skaičiuojami pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

Skaičiuojant GA vertę, operacijos, kurių buvimas ir atlikimas ar rezultatų įforminimas Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka susijęs su užsienio valiuta, apskaitoje perskaičiuojamos į eurus pagal Europos centrinio banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutos santykio Europos centrinis bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, jeigu kiti teisės aktai nenustato kitaip.

Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės

Maksimalūs atskaitymų iš fondo turto dydžiai už fondo valdymą yra pateikti lentelėje:

Pavadinimas	Dydis, %*
Atskaitymas iš kiekvienos dalyvio vardu įmokėtos pensijų įmokos	0,00
Atskaitymai per metus iš kiekvieno dalyvio pensijų sąskaitoje esančių lėšų vidutinės metinės vertės	0,99
Atskaitymai už dalyvio perėjimą į kitą kaupimo bendrovės fondą (iš Dalyvio vardu pervedamų pinigų)	-
Atskaitymai už dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės fondą (iš Dalyvio vardu pervedamų pinigų)	-

* Lentelėje pateikti maksimalūs atskaitymų dydžiai, kurie negali būti viršijami, tačiau šie dydžiai gali būti ir mažesni. Konkretūs atskaitymų dydžiai nustatomi kaupimo bendrovės valdybos sprendimu ir skelbiami Taisyklėse nurodytame tinklapyje kiekvieną kartą kai buvo pakeisti. Nauji atskaitymų dydžiai taikomi visiems Dalyviams.

Valdymo įmonė (arba kaupimo bendrovė) kaupia ir saugo dokumentus, pagrindžiančius atskaitymų Valdymo įmonei apskaičiavimą.

Atskaitymai iš Dalyvio vardu įmokėtos Pensijų įmokos Valdymo įmonei išskaičiuojami tą pačią darbo dieną, kai Pensijų įmoka įmokama į Pensijų sąskaitą.

Atskaitymai už Fondo valdymą skaičiuojami kiekvieną darbo dieną, apskaičiuojant tai dienai tenkančią metinės atlyginimo normos dalį. Tai dienai atlyginimo metinės normos dalis apskaičiuojama pagal tos dienos Pensijų turto vertę, atsižvelgiant į darbo dienų skaičių metuose. Atskaitymai už Fondo valdymą Valdymo įmonei mokami už kiekvieną kalendorinį metų mėnesį iki kito mėnesio 7 (septintos) kalendorinės dienos.

22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

Pasibaigus kalendoriniams metams, atskaitymai už Fondo valdymą yra tikslinami. Per kalendorinius metus susidarę atskaitymų Valdymo įmonei už Fondo valdymą permokėjimai per 7 (septynias) kalendorines dienas gražinami Fondui, o susidaręs Fondo įsiskolinimas per 7 (septynias) kalendorines dienas sumokamas Valdymo įmonei.

Valstybinio socialinio draudimo fondo (VSDF) valdyba Fondui moka delspinigius, kurių dydis nustatytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose, už lėšas, pervestas Fondui pavėluotai dėl VSDF valdybos kaltės. Šiomis lėšomis yra didinama Fondo GA vertė.

Už Depozitoriumo teikiamas paslaugas iš gautų atskaitymų, nurodytų Fondo taisyklėse, Valdymo įmonė Depozitoriumui moka atlyginimą ne didesnį kaip 0,2 proc. nuo metinės Fondo GA vertės.

Atlyginimas Depozitoriumui skaičiuojamas kiekvieną darbo dieną, apskaičiuojant tai dienai tenkančią metinės atlyginimo normos dalį. Tai dienai atlyginimo metinės normos dalis apskaičiuojama pagal tos dienos Fondo GA vertę. Apskaičiuojant atskaitymus yra taikomas metuose esantis darbo dienų skaičius.

Pasibaigus kalendoriniams metams, atlyginimo už turto saugojimą dydis yra tikslinamas. Per kalendorinius metus susidarę permokėjimai už turto saugojimą per 10 kalendorinių dienų gražinami Valdymo įmonei, o susidarę Valdymo įmonės įsiskolinimai turi būti per 10 kalendorinių dienų sumokėti Depozitoriumui.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal taikomą euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, dengiamos iš Pensių turto.

Depozitoriumas privalo Valdymo įmonei pateikti atskaitas ir dokumentus, pagrindžiančius atlyginimo už turto saugojimą apskaičiavimą.

Investicijų įvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Priemonių, kuriomis prekiaujama Baltijos šalių reguliuojamose rinkose (NASDAQ OMX Riga, NASDAQ OMX Tallin ir NASDAQ OMX Vilnius) bei tų priemonių, kuriomis prekiaujama kitose nei Baltijos šalių reguliuojamose rinkose tikroji vertė nustatoma pagal uždarymo kainą, išskyrus atvejus, kai:

- priemonės yra kotiruojamos keliose reguliuojamose rinkose; tuo atveju jų tikrajai vertei nustatyti naudojama tos reguliuojamos rinkos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, duomenys;
- jei pagal pateiktus kriterijus neįmanoma pagrįstai pasirinkti rinkos, kurios duomenimis remiantis, turi būti nustatoma priemonės tikroji vertė; tuo atveju jai nustatyti naudojama reguliuojamos rinkos, kurioje yra priemonės emitento buveinė, duomenys;
- per paskutinąją prekybos sesiją priemonė nebuvo kotiruojama; tuo atveju tikrosios vertės nustatymui naudojama paskutinė žinoma, tačiau ne daugiau kaip prieš 30 kalendorinių dienų buvusi vidutinė rinkos kaina arba uždarymo kaina, jei nuo paskutinės prekybos dienos neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei paskutinė žinoma;
- priemonė nebuvo kotiruojama daugiau kaip 30 kalendorinių dienų iki vertinimo dienos arba buvo kotiruojama rečiau nei nustatyta Valdymo įmonės fondų grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose; tuo atveju jos vertė nustatoma taip, kaip priemonių, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertė.

Priemonės, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos tokia tvarka:

Nuosavybės VP:

- pagal nepriklausomo verslo vertintojo, turinčio teisę verstis tokia veikla, įvertinimą, jei nuo vertinimo praėjo ne daugiau kaip vieneri metai ir jei po įvertinimo neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei nustatyta vertintojo;
- jei nėra atlikta aukščiau numatyto vertinimo ar netenkinamos aukščiau pateikto punkto sąlygos, vertinama atsižvelgiant į panašios bendrovės pelno (prieš apmokestinimą), tenkančio vienai akcijai (naudojant vidutinį svertinį paprastųjų akcijų skaičių, buvusį apyvartoje tam tikrą periodą), santykį, padaugintą iš vertinamos bendrovės pelno, tenkančio vienai akcijai;
- jei dėl tam tikrų priežasčių negalima pasinaudoti aukščiau pateiktais metodais, vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, nurodytą Valdymo įmonės fondų grynųjų aktyvų vertės vertinimo procedūrose, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

Ne nuosavybės VP ir pinigų rinkos priemonės vertinamos pagal Lietuvos banko priimtą GA vertės skaičiavimo metodiką arba, jei taip gaunamas tikslesnis šių priemonių vertinimas, ne nuosavybės VP vertinami šiais būdais:

- Lietuvos Respublikos VP pelningumas nustatomas pagal ne mažiau kaip trijų pirminių dilerių (pvz., AB SEB bankas, AB DNB bankas, „Swedbank“ AB) siūlomų konkrečios emisijos tos dienos geriausios pirkimo (mažiausia BID) ir pardavimo (didžiausia ASK) pelningumų vidurkį;
- užsienio VP bei nekotiruojamų VP tikroji vertė nustatoma naudojantis vienu iš keleto būdų:
- naudojantis Bloomberg, Reuters ar kitų tarptautinių naujienų agentūrų, informacijos šaltinių teikiama pelningumais ir (arba) kainomis;
- atsižvelgiant į analogiškos trukmės, reitingo ir panašių išleidimo sąlygų VP vertę;

22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

- pagal tikėtiną pardavimo kainą, numatytą vadovaujantis atitinkamos priemonės vertinimo tvarka, nustatyta Valdymo įmonės fondų grynujų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose;
- jei neįmanoma įvertinti VP kainos ankstesniais būdais - įvertinti VP vertę sukauptų palūkanų metodu (amortizuojant VP vertę).

Konkrečios Finansinės priemonės vertinimo oficialų šaltinį Valdymo įmonė iš anksto suderina su Depozitoriumu, sutartyje su Depozitoriumu numatytu būdu.

Išvestinės finansinės priemonės vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo. Jei minėta sąlyga netenkinama – vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės fondų grynujų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą.

Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę.

Gryniesi pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę.

Pinigų rinkos priemonės, kurių išpirkimo terminas arba iki jo likęs laikas ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių pajamingumas reguliariai tikslinamas pagal pinigų rinkos sąlygas ne rečiau kaip kartą per 397 dienas, arba kurių rizika, įskaitant kredito ir palūkanų normos rizikas, yra labai panaši į riziką finansinių priemonių, kurių išpirkimo terminas ir pajamingumas atitinka anksčiau nurodytus požymius, gali būti vertinamos amortizuotos savikainos metodu.

Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės fondų grynujų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

Investicinio vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pradinė Fondo vieneto vertė, kuri galiojo iki pirmojo GA vertės skaičiavimo, buvo 0,2896 Eur.

Einamosios dienos Fondo GA vertė yra apskaičiuojama iki kitos dienos 12.00 valandos.

Fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Fondo GA vertę, nustatytą skaičiavimo dieną, iš visų apyvartoje esančių Fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Fondo vienetų vertė visada yra lygi to Fondo GA vertei. Fondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles.

Fondo vieneto vertė yra paskelbiama ne vėliau kaip iki kitos dienos po GA skaičiavimo 12.00 val. tinklalapyje www.invl.com.

Pinigai ir terminuotieji indėliai:

Pinigų straipsnyje parodoma pinigų kredito įstaigų sąskaitose, vienos nakties indėlių, taip pat neterminuotųjų indėlių su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų (indėlių iki pareikalavimo), suma.

Terminuotųjų indėlių straipsnyje parodoma indėlio, kurio sutartyje nustatytas konkretus indėlio grąžinimo terminas, pinigų suma, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurios negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotieji indėliai parodomi kartu su sukauptomis palūkanomis.

Gautinos ir mokėtinos sumos:

Gautinos sumos – negautos investicijų pardavimo sandorių sumos, garantinių įmokų, kitos pagal sutartis užregistruotos gautinos sumos. Taip pat šiame straipsnyje parodomos ir iš valdymo įmonės gautinos sumos, kurias gavus mažinamos fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Mokėtinos sumos – kitiems fondams, į kuriuos pereina dalyviai, fondo dalyviams ar jų paveldėtojams nepervestos sumos, platintojams nepervestos mokesčių sumos, pagal paslaugų sutartį mokėtinos sumos, kitur neparodytos mokėtinos ir gautinos sumos.

Kur buvo reikalinga, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius.

Poataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingi įvykiai nurodyti 14 pastaboje.

22.3.3. Aiškinamojo rašto pastabos:

1 pastaba. Grynieji aktyvai, apskaitos vienetai ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje * (2016.01.01)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2016.12.31)	Prieš metus * (2015.12.31)	Prieš dvejus metus (2014.12.31)
Grynųjų aktyvų vertė, Eur	72.584.501	89.621.569	72.584.501	36.674.626
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,4919	0,5297	0,4919	0,4648
Apskaitos vienetų skaičius	147.568.879,7986	169.191.716,0909	147.568.879,7986	78.910.363,4881

* 2015 m. gruodžio 30 d. prie INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo prijungus INVL aktyvaus investavimo pensijų fondą buvo išleisti 59.632.309,7505 apskaitos vienetai, kurių vertė 29.343.493 Eur.

2 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis		Praėję finansiniai metai *	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus) **	28.452.285,6421	14.341.702	71.970.681,5229	35.450.361
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas)	6.829.449,3498	3.424.058	3.312.165,2124	1.631.704
Skirtumas	21.622.836,2923	10.917.644	68.658.516,3105	33.818.657

* 2015 m. gruodžio 30 d. prie INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo prijungus INVL aktyvaus investavimo pensijų fondą buvo išleisti 59.632.309,7505 apskaitos vienetai, kurių vertė 29.343.493 Eur.

** Apskaitos vienetų skaičių (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus) vertė nesutampa su grynųjų aktyvų pokyčių ataskaitoje nurodytomis įmokų sumomis (2.1. ir 2.2.), nes vertė šioje pastaboje pateikta be atskaitymų nuo įmokų (atskaitymai pateikti 19 pastaboje)

3 pastaaba. Investicijų portfelio struktūra

2016 m.

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį ar į atitinkantį prekybos sąrašą						
AB „Vilkyškių pieninė“	LT	LT0000127508	102.900	175.789	241.815	0,27
AB Linas Agro Group	LT	LT0000128092	149.500	103.454	95.381	0,11
Iš viso:	-	-	252.400	279.243	337.196	0,38
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:						
			252.400	279.243	337.196	0,38

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Patūkanų norma	Išpirkimo/ konvertavimo data	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose								
Bank St Petersburg 7.63% 07/25/17	RU	XS0312572984	933	793.750	940.659	0,03	2025-01-20	1,05
BGARIA 1 ½ 03/21/23	BG	XS1382693452	540	532.656	574.219	3,88	2022-05-30	0,64
BLTEBG 6.625 11/15/18	BG	XS0994993037	1.400	1.457.840	1.441.526	7,50	2019-11-07	1,61
BULENR 4 ¼ 11/07/18	BG	XS0989152573	331	335.350	342.648	0,08	2017-07-25	0,38
BULGARIAN ENERGY HLG 4.875 08/02/21	BG	XS1405778041	176	174.189	187.164	7,38	2020-02-11	0,21
Bulgarijos Vyriausybė	BG	XS1083844503	827	813.079	914.899	0,06	2019-09-26	1,02
CROATI 3 ½ 05/30/22 Corp	HR	XS1028953989	1.853	2.042.330	2.038.910	0,04	2018-11-07	2,28
GLPRLI 6 ½ 09/22/23 Corp	RU	XS1405775450	873	786.769	852.859	0,07	2021-11-12	0,95
HRELEC 5 ½ 10/23/22	HR	XS1309493630	935	883.108	955.675	0,07	2018-11-15	1,07
ISCTR 5 ½ 04/21/22 Corp	TR	XS1508390090	880	800.837	806.742	4,75	2019-10-17	0,90
Lithuania 7.375% 02/11/20	LT	XS0485991417	3.282	3.546.735	3.677.472	2,95	2024-09-03	4,10
Lithuan 6.125 03/09/2021	LT	XS0602546136	2.405	2.567.146	2.625.266	5,63	2023-07-26	2,93
MACEDO 5,625% 07/26/23	MK	XS1452578591	2.320	2.526.261	2.457.472	4,88	2021-08-02	2,74
MOL 6.25% 09/26/2019	LU	XS0834435702	1.031	1.013.226	1.088.285	6,50	2023-09-22	1,21
POLAND 3 03/17/23 Corp	PL	US731011AT95	823	746.932	780.298	1,88	2023-03-21	0,87
Poland 5 1/4 01/20/25	PL	XS0479333311	3.263	4.275.880	4.459.926	5,88	2022-10-23	4,98
Turkey 4,125 04/11/23	TR	XS1057340009	988	1.047.438	1.051.185	3,00	2023-03-17	1,17
TURKEY 4.35 11/12/21	TR	XS0993155398	899	975.397	951.907	4,13	2023-04-11	1,06
Turkey 7,5% 11/07/2019	TR	US900123BF62	627	669.555	659.974	6,13	2021-03-09	0,74
Turkiye Garantli 4 ¼ 10/17/19	TR	XS1057541838	207	194.229	199.232	5,50	2022-04-21	0,22
Iš viso:	-	-	24.593	26.182.707	27.006.318	-	-	30,13
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:								
			24.593	26.182.707	27.006.318	-	-	30,13

3 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkantių kolektyvinių investavimo subjektų (akcijos)							
iShares STOXX Europe 600 DE	DE	DE0002635307	202.650	7.347.846	7.321.746	KIS 3	8,16
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	DE	IE00B4L5YX21	77.230	2.321.675	2.541.639	KIS 3	2,84
iShares Euro Corporate Bond ex-Financials 1-5yr UCITS ETF	DE	IE00B4L5ZY03	14.209	1.504.004	1.566.684	KIS 1	1,75
iShares JP Morgan USD EM Bond EUR Hedged UCITS ETF	DE	IE00B9M6RS56	46.154	4.578.994	4.566.015	KIS 3	5,09
BLACKRRK EUR CRE BND I-A EUR	IE	IE0031080645	94.350	2.043.810	2.086.267	KIS 1	2,33
Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund	IE	IE0031786696	5.580	846.330	779.828	KIS 3	0,87
Vanguard Investment Series PLC - U.S. 500 Stock Index Fund	IE	IE0032126645	41.000	847.769	958.396	KIS 3	1,07
Dimensional Funds PLC - US Small Companies Fund	IE	IE0032768974	51.652	1.136.032	1.603.278	KIS 3	1,79
PowerShares FTSE RAFI US 1000 Fund	IE	IE00B23D8S39	80.200	1.086.710	1.263.150	KIS 3	1,41
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	IE	IE00B5BMR087	39.283	6.770.647	7.964.235	KIS 3	8,89
iShares Euro High Yield Corporate Bond UCITS ETF	IE	IE00B66F4759	14.800	1.592.894	1.577.088	KIS 1	1,76
Concept-db-x-t.MSCI UI ETF	IE	IE00B10KDR00	78.229	3.786.496	4.356.573	KIS 3	4,86
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	IE	IE00BK4GZ666	276.812	5.053.329	5.799.211	KIS 3	6,47
Lords LB Baltic Fund III	LT		783.309	934.261	1.188.671	KIS 5	1,33
INVL Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTIF00000435	9.936	229.508	310.176	KIS 3	0,35
INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTIF00000443	32.358	1.000.041	943.703	KIS 3	1,05
INVL besivystančios Europos obligacijų subfondas	LT	LTIF00000468	59.530	2.188.851	2.329.689	KIS 1	2,60
DB X-trackers MSCI USA TRN	LU	LU0274210672	72.944	1.980.154	4.068.087	KIS 3	4,54
db x-trackers S&P/ASX 200 UCITS ETF	LU	LU0328474803	29.472	868.053	993.206	KIS 3	1,11
UBS-ETF MSCI Canada UCITS ETF (CAD)	LU	LU0446734872	39.924	908.777	1.121.865	KIS 3	1,25
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EE	EE3100125238	56.504	587.902	627.607	KIS 5	0,70
Amundi Funds - Index Equity Japan	LU	LU0996180435	2.500	366.175	382.625	KIS 3	0,43
BlackRock Global Index Funds	LU	LU1064902957	39.805	3.811.909	4.287.778	KIS 1	4,78
SPDR MSCI Europe small caps ETF	IE	IE00BKWQ0M75	2.640	502.152	513.401	KIS 3	0,57
Iš viso:	-	-	2.151.071	52.294.319	59.150.918	-	66,00
Iš viso KIS vienetai (akcijos):			2.151.071	52.294.319	59.150.918	-	66,00

* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;
 KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta mišrus (subalansuotas) investavimas;
 KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;
 KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;
 KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

3 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Dalis GA, %
Pinigai				
AB SEB bankas	USD	1.072	-	-
AB SEB bankas	EUR	1.613.579	-	1,80
AB SEB bankas	SEK	118	-	-
AB SEB bankas	GBP	1.965	-	-
AB Šiaulių bankas	EUR	1.199.999	-	1,34
Iš viso pinigų:	-	2.816.733	-	3,14

Priemonės pavadinimas	Šalis	Kita sandorio šalis	Valiuta	Investicinis sandoris (pozicija)	Sandorio (pozicijos) vertė	Bendra rinkos vertė	Galiojimo terminas	Dalis GA, %
Kitos išvestinės finansinės priemonės								
FW_160915_2	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	2.090.000	(149.252)	2017-01-12	(0,18)
FW_160929_1	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	3.370.000	(235.823)	2017-02-27	(0,26)
FW_161115_5	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	777.000	(26.434)	2017-04-11	(0,03)
FW_161213_5	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	580.000	(11.425)	2017-05-16	(0,01)
FW_161223_2	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	340.000	(491)	2017-05-16	-
FW_161208_2	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	920.000	(30.170)	2017-04-11	(0,03)
FWD20517	LT	AB SEB bankas	EUR	EUR/USD	2.500.000	(126.670)	2017-03-14	(0,14)
FWD20396	LT	AB SEB bankas	EUR	EUR/USD	1.000.000	(71.963)	2017-02-24	(0,08)
FW_160913_4	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	4.435.000	(313.748)	2017-02-24	(0,35)
FW_160926_4	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	1.000.000	(70.776)	2017-02-27	(0,08)
FW_160812_1	LT	AB Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	566.000	(36.740)	2017-01-12	(0,04)
Iš viso:	-	-	-	-	-	(1.073.492)	-	(1,20)

Kredito įstaigos pavadinimas	Šalis	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Indėlio termino pabaiga	Dalis GA, %
Indėliai kredito įstaigose						
AB Šiaulių bankas	LT	EUR	500.113	0,1	2017-02-07	0,55
AB Šiaulių bankas	LT	EUR	1.000.756	0,3	2017-09-27	1,12
Iš viso indėlių kredito įstaigose:	-	-	1.500.869	-	-	1,67

3 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA, %
Gautinos sumos	Kitos gautinos sumos	16.647	-	0,02
Mokėtinos sumos	Už apskaitos vienetų išpirkimą mokėtinos sumos	(57.283)	-	(0,06)
Mokėtinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	(76.337)	-	(0,09)
Iš viso:	-	(116.973)	-	(0,13)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo turtas investuojamas:

1. Iki 50 proc. į nuosavybės VP (akcijas) ir / arba į KIS investicinius vienetus / akcijas, kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP;
2. Iki 100 proc. (bet ne mažiau kaip 50 proc.) į skolos VP, pinigų rinkos priemones ir / arba KIS investicinius vienetus / akcijas, kurių pagrindinė investavimo kryptis – skolos VP ir pinigų rinkos priemonės.

Fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

3 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)

2015 m.

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį ar į atitinkantį prekybos sąrašą						
AB Linas Agro Group	LT	LT0000128092	149.500	103.454	98.670	0,14
AB "Vilkyškių pieninė"	LT	LT0000127508	60.900	116.989	106.575	0,15
AB CITY SERVICE PVA	EE	EE3100126368	30.764	92.808	50.761	0,07
Iš viso:	-	-	241.164	313.251	256.006	0,36
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:						
			241.164	313.251	256.006	0,36

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo/ konvertavimo data	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar į atitinkantį prekybos sąrašą								
LR Vyriausybė	LT	LT0000607053	90.567.076	1.018.810	1.042.659	0,20	2018-03-28	1,44
LR Vyriausybė	LT	LT0000607061	59.452.449	641.953	671.514	0,45	2019-10-25	0,93
Lithuania 3,4% 10/03/2020	LT	LT0000607087	86.243.049	1.008.181	979.214	0,68	2022-05-17	1,35
Lithuania 5,5% 2022/05/17	LT	LT0000610057	202.692.931	2.441.752	2.657.229	1,00	2023-02-28	3,66
LR Vyriausybė	LT	LT0000610065	167.226.599	1.835.728	2.070.279	1,13	2023-02-28	2,85
LR Vyriausybė	LT	LT1000607010	11.134	1.138.186	1.197.955	0,85	2021-08-28	1,65
Iš viso:	-	-	606.193.238	8.084.610	8.618.850	-	-	11,88

Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose

Romania 3,4% 01/21/2019	RO	RO1419DBE013	94	514.711	522.900	3,40	2017-09-14	0,72
Turkey 7,5% 11/07/2019	TR	US900123BF62	627	669.555	651.987	7,50	2016-11-07	0,90
OTP Bank 5,875% perpetual	HU	XS0274147296	188	187.091	186.832	5,88	2016-09-19	0,26
Bank St Petersburg 7,63% 07/25/17	RU	XS0312572984	933	793.750	853.159	7,63	2015-09-29	1,18
Lithuania 7,375% 02/11/20	LT	XS0485991417	1.242	1.336.813	1.380.632	7,38	2018-11-07	1,90
REPUN 6 /01/11/19	HU	XS0625388136	1.373	1.656.137	1.659.177	6,00	2019-01-21	2,29
Bank of Georgia 7,75% 07/05/17	GE	XS0783935561	786	755.518	774.169	7,75	2016-02-02	1,07
MOL 6,25% 09/26/2019	LU	XS0834435702	1.031	1.013.226	1.023.073	6,25	2015-08-03	1,41
BULENR 4 ¼ 11/07/18	BG	XS0989152573	536	544.991	526.063	4,25	2018-11-15	0,72
TURKEY 4,35 11/12/21	TR	XS0993155398	899	975.397	967.193	4,35	2017-07-25	1,33
BLTEBG 6,625 11/15/18	BG	XS0994993037	920	960.129	940.950	6,63	2017-07-05	1,30
SBERRU 5 ½ 02/26/24	RU	XS1032750165	1.487	1.146.909	1.231.293	5,50	2019-09-26	1,70
Turkiye Garanti 4 ¾ 10/17/19	TR	XS1057541838	1.102	1.042.023	1.013.557	4,75	2017-11-09	1,40
ROMANIA 3,625 04/24/24	RO	XS1060842975	1.279	1.313.952	1.431.956	3,63	2019-06-19	1,97

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo/ konvertavimo data	Dalis GA, %
Bulgarijos Vyriausybė	BG	XS1083844503	827	813.079	866.920	2,95	2022-10-29	1,19
Bulgarijos Vyriausybė	BG	XS1208855616	520	514.015	537.055	2,00	2019-11-07	0,74
Iš viso:	-	-	13.844	14.237.296	14.566.916	-	-	20,08
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:			606.207.082	22.321.906	23.185.766	-	-	31,96

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Bendra rinkos vertė (KIS) vienetai (akcijos)	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinių investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)								
ISHARES STOXX EUROPE 600 DE	DE	DE0002635307	180.802	6.633.728	6.671.594	6.671.594	KIS3	9,19
ISHARES CORE MSCI JAPAN IMI UCIT DE	DE	DE000A0YBR53	66.300	2.001.771	2.036.736	2.036.736	KIS3	2,81
iShares Barclays Capital Euro Corporate ex-Financials 1-5 DE	DE	DE000A0YEEY2	14.209	1.504.004	1.540.966	1.540.966	KIS1	2,12
iShares J.P. Morgan \$ Emerging Markets Bond EUR Hedged DE	DE	DE000A1W0PN8	39.834	3.957.514	3.853.143	3.853.143	KIS3	5,31
BPT Baltic Opportunity Fund EE	EE	EE3500105269	8.548	971.494	991.788	991.788	KIS5	1,37
S&P 500 - A ETF (Amundi) FR	FR	FR0010892224	17.180	549.588	554.811	554.811	KIS3	0,76
BLACKRK EUR CRE BND I-A EUR IE	IE	IE0031080645	94.350	2.043.810	2.018.524	2.018.524	KIS1	2,78
Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund IE	IE	IE0031786696	5.580	846.330	678.079	678.079	KIS3	0,93
Vanguard Investment Series PLC - U.S. 500 Stock Index Fund IE	IE	IE0032126645	41.000	847.769	841.107	841.107	KIS3	1,16
Dimensional Funds PLC - US Small Companies Fund IE	IE	IE0032768974	51.652	1.136.032	1.253.078	1.253.078	KIS3	1,73
PowerShares FTSE RAFI US 1000 Fund IE	IE	IE00B23D8S39	80.200	1.086.710	1.069.066	1.069.066	KIS3	1,47
iShares Core S&P 500 UCITS ETF IE	IE	IE00B5BMR087	37.453	6.471.461	6.612.702	6.612.702	KIS3	9,11
iShares Euro High Yield Corporate Bond ETF IE	IE	IE00B66F4759	14.800	1.592.894	1.520.108	1.520.108	KIS3	2,09
Concept-db-x-t.MSCI UI ETF IE	IE	IE00B.JOKDR00	42.663	2.051.462	2.075.128	2.075.128	KIS3	2,86
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF IE	IE	IE00BK4GZ66	200.324	3.615.734	3.681.955	3.681.955	KIS3	5,07
Lords LB Baltic Fund III LT	LT	LORDS	815.298	970.205	1.052.550	1.052.550	KIS5	1,45
Finasta Baltic fund LT	LT	LTIF00000096	6.532	176.021	168.843	168.843	KIS3	0,23
Finasta Rusijos TOP20 subfondas LT	LT	LTIF00000435	9.936	229.508	175.952	175.952	KIS3	0,24
Finasta Naujosios Europos TOP20 subfondas LT	LT	LTIF00000443	34.443	1.064.479	992.118	992.118	KIS3	1,37
Finasta Besivystančios Europos obligacijų subfondas LT	LT	LTIF00000468	43.787	1.588.851	1.625.006	1.625.006	KIS1	2,24

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra išigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
DB X-trackers MSCI USA TRN	LU	LU0274210672	72.944	1.980.154	3.547.996	KIS3	4,89
db x-trackers S&P/ASX 200 UCITS ETF	LU	LU0328474803	24.132	713.513	753.160	KIS3	1,04
UBS-ETF MSCI Canada UCITS ETF (CAD)	LU	LU0446734872	36.724	839.017	828.493	KIS3	1,14
Amundi Funds - Index Equity Japan	LU	LU0996180435	2.500	366.175	358.575	KIS3	0,49
BlackRock Global Index Funds	LU	LU1064902957	33.320	3.194.908	3.123.140	KIS1	4,30
SSGA EM-ST STR EUROPE SC E-P	LU	LU1112178824	48.986	489.858	512.640	KIS3	0,71
Iš viso:	-	-	2.023.497	46.922.990	48.537.258	-	66,86
Iš viso KIS vienetai (akcijų):			2.023.497	46.922.990	48.537.258	-	66,86

* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. gryniųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta mišrus (subalansuotas) investavimas;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. gryniųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. gryniųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

Priemonės pavadinimas	Šalis	Kita sandorio šalis	Valiuta	Investicinis sandoris (pozicija)	Sandorio (pozicijos) vertė	Bendra rinkos vertė	Galiojimo terminas	Dalis GA, %
Kitos išvestinės finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose								
FW_151113_3	LT	Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	2.470.000	23.087	2016-04-13	0,03
FW_151016_2	LT	Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	1.940.000	(71.736)	2016-03-15	(0,10)
FW_150917_4	LT	Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	1.532.184	(54.859)	2016-02-17	(0,08)
FW_150817_4	LT	Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	367.000	(6.148)	2016-01-15	(0,01)
FW_151113_2	LT	Šiaulių bankas	EUR	EUR/USD	1.150.000	10.749	2016-04-13	0,01
FWD18935	LT	SEB bankas	EUR	EUR/USD	1.150.000	11.739	2016-05-17	0,02
FWD18717	LT	SEB bankas	EUR	EUR/USD	2.500.000	15.010	2016-04-13	0,02
Iš viso:	-	-	-	-	-	(72.158)	-	(0,11)

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Dalis GA, %
Pinigai				
AB SEB bankas	USD	198.306	0,15	0,27
AB SEB bankas	EUR	574.290	0,15	0,79
AB SEB bankas	SEK	124	0,15	-
AB SEB bankas	GBP	2.271	0,15	-
Iš viso pinigų:	-	774.991	-	1,06

3.pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA,%
Gautinos sumos	Kompensuojamas valdymo mokestis už investicijas į INVL investicinius fondus	15.446	-	0,03
Mokėtinios sumos	Valdymo imonei mokėtinos sumos	(64.683)	-	(0,09)
Mokėtinios sumos	Už išpirktus klientų vienetų	(48.126)	-	(0,07)
Iš viso:		(97.363)	-	(0,13)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo turtas investuojamas:

1. Iki 50 proc. į nuosavybės VP (akcijas) ir / arba į KIS investicinius vienetų / akcijas, kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP;
2. Iki 100 proc. (bet ne mažiau kaip 50 proc.) į skolos VP, pinigų rinkos priemones ir / arba KIS investicinius vienetų / akcijas, kurių pagrindinė investavimo kryptis – skolos VP ir pinigų rinkos priemonės.

Fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

4 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Pagal investavimo objektus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Akcijos	337.196	0,38	256.006	0,35
Vyriausybės ne nuosavybės vertybiniai popieriai	20.191.528	22,53	16.636.671	22,92
Įmonių ne nuosavybės vertybiniai popieriai	6.814.790	7,60	6.549.095	9,02
Kolektyvinio investavimo subjektai	59.150.918	66,00	48.537.258	66,87
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-
Indėliai	1.500.869	1,67	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	(1.073.492)	(1,20)	(72.158)	(0,10)
Pinigai kredito įstaigose	2.816.733	3,14	774.991	1,07
Kitos priemonės	-	-	-	-
Iš viso:	89.738.542	100,13	72.681.863	100,13

Pagal sektorius

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Telekomunikacijos	1.441.526	1,61	940.950	1,30
Finansinės paslaugos	1.946.632	2,17	4.059.010	5,59
Kasdienio vartojimo prekės ir paslaugos	337.196	0,38	205.245	0,28
Komunalinės prekės ir paslaugos	1.485.488	1,66	576.823	0,79
Energetika	1.088.285	1,21	1.023.073	1,41
Gamyba	852.859	0,95	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	(1.073.492)	(1,20)	(72.158)	(0,10)
Vyriausybės vertybiniai popieriai	20.191.528	22,53	16.636.671	22,92
Kolektyvinio investavimo priemonė	59.150.918	66,00	48.537.258	66,87
Iš viso	85.420.940	95,31	71.906.872	99,06

Pagal valiutas

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Eurai	72.861.148	81,30	62.430.152	86,01
JAV doleriai	16.875.311	18,83	10.249.317	14,12
Švedijos kronos	118	-	123	-
Didžiosios Britanijos svarai	1.965	-	2.271	-
Iš viso:	89.738.542	100,13	72.681.863	100,13

4 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus (tesinys)

Pagal geografinę zoną

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Lietuva	14.656.283	16,35	14.922.029	20,56
Vengrija	-	-	1.846.009	2,54
Airija	26.901.428	30,02	19.749.746	27,21
Gruzija	-	-	774.169	1,07
Liuksemburgas	11.941.845	13,32	10.147.079	13,98
Prancūzija	-	-	554.811	0,76
Rumunija	-	-	1.954.856	2,69
Rusija	1.793.519	2,00	2.084.452	2,87
Turkija	3.669.039	4,09	2.632.737	3,63
Bulgarija	3.460.457	3,86	2.870.989	3,96
Kroatija	2.994.585	3,34	-	-
Estija	627.607	0,70	1.042.548	1,44
Vokietija	15.996.083	17,85	14.102.438	19,42
Makedonija	2.457.472	2,74	-	-
Lenkija	5.240.224	5,85	-	-
Iš viso:	89.738.542	100,13	72.681.863	100,13

Pagal emitentų tipą

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Lietuvos respublikos vyriausybė	8.169.543	9,12	9.999.482	13,78
Kitų šalių vyriausybės	12.021.984	13,41	6.637.189	9,14
Lietuvos Respublikoje registruotos įmonės	337.196	0,38	205.245	0,28
Ne Lietuvos respublikoje registruotos įmonės	6.814.791	7,60	6.599.856	9,09
Lietuvos Respublikoje registruoti Kolektyvinio investavimo subjektai	4.772.239	5,32	4.014.469	5,53
Ne Lietuvos Respublikoje registruoti Kolektyvinio investavimo subjektai	54.378.679	60,68	44.522.790	61,34
Kita	(1.073.492)	(1,20)	(72.158)	(0,10)
Iš viso:	85.420.940	95,31	71.906.873	99,06

5 pastaba. Investicijų vertės pokytis

2016 m.

Grynųjų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	1.500.000	-	869	-	1.500.869
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	23.185.766	22.454.619	20.391.794	2.280.308	522.581	27.006.318
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	16.636.671	19.232.816	16.729.806	1.439.423	387.576	20.191.528
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	6.549.095	3.221.803	3.661.988	840.885	135.005	6.814.790
Nuosavybės vertybiniai popieriai	256.006	58.800	52.761	78.440	3.289	337.196
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	48.537.258	8.766.861	3.608.521	5.632.202	176.882	59.150.918
Išvestinės finansinės priemonės ¹	(72.158)	-	(94.500)	-	1.095.834	(1.073.492)
Nekilnojamo turto objektai	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	71.906.872	32.780.280	23.958.576	7.991.819	1.798.586	86.921.809

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma skolos vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas

2015 m.

Grynųjų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	12.254.828	14.525.935	3.745.557	160.023	9.463	23.185.766
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	12.254.828	7.992.391	3.745.557	144.312	9.303	16.636.671
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	6.533.544	-	15.711	160	6.549.095
Nuosavybės vertybiniai popieriai	51.684	205.245	-	-	923	256.006
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	22.728.927	41.134.636	17.017.214	2.498.590	807.681	48.537.258
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	-	72.158	(72.158)
Nekilnojamo turto objektai	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	35.035.439	55.865.816	20.762.771	2.658.613	890.225	71.906.872

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma skolos vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas

6 pastaba. Investicijų pardavimo rezultatai

Subjektas 2016 m. ir 2015 m. neturėjo finansinių priemonių pardavimo sandorių, kurie apskaitoje vertinami ne tikrąja verte.

7 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės

Ataskaitiniu laikotarpiu Fondas sudarė išankstinius valiutos sandorius (angl. currency forwards). Šie sandoriai buvo naudojami valiutos rizikos valdymo tikslais. Valiutos išankstiniais sandoriais buvo mažinama valiutos rizika investuojant JAV doleriais. Taip sumažinami Fondo investicijų ir Fondo vieneto vertės svyravimai dėl valiutos kurso pokyčių.

Sudarydamas šiuos sandorius, kuriais neprekiuojama biržoje, Fondas prisiima susijusių išankstinių sandorių emitento kredito riziką. Tai rizika, kad Fondo atžvilgiu sandorio šalis ar emitentas nevykdys prisiimtų finansinių įsipareigojimų. Ši rizika yra valdoma laikantis nuostatos, jog bendra investicijų suma į vieną sandorio šalį ar emitentą negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės.

Per ataskaitinį laikotarpį nustoje galioti išvestinių finansinių priemonių sandoriai:

Priemonės kategorija	Atsiskaitymo data	Pelnas / nuostoliai	Valiuta	Priemonės panaudojimas	Pastabos
Išankstinis valiutos sandoris	2016-01-15	(6.631)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-02-17	8.032	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-02-17	(25.615)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-03-15	(46.344)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-04-13	47.527	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-04-13	102.079	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2016-04-13	44.073	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-04-13	23.272	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2016-05-17	84.256	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-06-15	6.524	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-07-13	(21.877)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-08-12	12.021	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2016-08-16	2.923	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2016-09-13	(12.322)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-09-13	(63.597)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-09-15	7.754	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-09-29	(13.496)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-09-29	(6.996)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2016-10-17	(78.952)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-10-27	(30.787)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose

Priemonės kategorija	Atsiskaitymo data	Pelnas / nuostoliai	Valiuta	Priemonės panaudojimas	Pastabos
Išankstinis valiutos sandoris	2016-11-15	(38.434)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-11-15	(14.478)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-11-15	10.365	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-12-13	(77.253)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2016-12-13	(6.544)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:	-	(94.500)	-	-	-

* - Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių priemonių sandoriai su AB SEB banku. Kiti sandoriai įvykdyti su AB Šiaulių banku.

Sandorių skaičius	Pirkimas		Pardavimas		Pelnas (nuostoliai), 2016-12-31 (Eur)
	Valiuta	Suma (Eur)	Valiuta	Suma (Eur)	
23	EUR	30.828.797	USD	30.828.797	(98.321)
2	USD	2.057.304	EUR	2.057.304	3.821
Iš viso	-	32.886.101	-	32.886.101	(94.500)

Galiojančių išvestinių priemonių sandorių vertė:

Priemonės kategorija	Įsipareigojimų vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Valiuta	Pastabos
Išankstiniai valiutos sandoriai	(1.073.492)	EUR	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:	(1.073.492)	EUR	-

Galiojantys išvestinių finansinių priemonių sandoriai:

Priemonės kategorija	Atsiskaitymo data	Pelnas / nuostoliai	Valiuta	Priemonės panaudojimas	Pastabos
Išankstinis valiutos sandoris	2017-01-12	(36.740)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-01-12	(149.253)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-02-24	(313.748)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2017-02-24	(71.963)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-02-27	(70.776)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-02-27	(235.823)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris*	2017-03-14	(126.669)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-04-11	(26.434)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-04-11	(30.170)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-05-16	(11.425)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2017-05-16	(491)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:	-	(1.073.492)	-	-	-

* - Galiojantys išvestinių finansinių priemonių sandoriai su AB SEB banku. Kiti sandoriai sudaryti su AB Šiaulių banku.

7 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės (tesinys)

Sandorių skaičius	Pirkimas		Pardavimas		Pelnas (nuostoliai), 2016-12-31 (Eur)
	Valiuta	Suma (Eur)	Valiuta	Suma (Eur)	
11	EUR	15.707.074	USD	15.707.074	(1.073.492)
Iš viso	-	15.707.074	-	15.707.074	(1.073.492)

8 pastaba. Atlyginimo tarpininkams sąnaudos

Atlyginimo tarpininkams sąnaudos kompensuojamos valdymo įmonės.

9 pastaba. Dalyviams apskaičiuoti ir (ar) išmokėti dividendai ir kitos išmokos, kurias išmokėjus vienetų skaičius nesikeičia

Per ataskaitinį laikotarpį Fondas klientams neišmokėjo ir neapskaitė mokėtinų dividendų.

10 pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje Fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

11 pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį nebuvo.

12 pastaba. Sandorių su susijusiais asmenimis ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sumos

Pensijų fondas yra įsigijęs UAB „INVL Asset Management“ valdomų investicinių vienetų: INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP20 subfondo, INVL Rusijos TOP20 subfondo ir INVL besivystančios Europos obligacijų subfondo.

Sandoriai ir likučiai su valdymo įmone atskleisti 3 ir 19 pastabose.

13 pastaba. Reikšmingas apskaitinių įvertinimų, jeigu tokių nebuvo, pakeitimo poveikis ar pateiktos lyginamosios informacijos koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo ar dėl klaidų

Pensijų fondas per ataskaitinį laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. vadovavosi ta pačia apskaitos politika kaip ankstesniais metais.

14 pastaba. Trumpas reikšmingų poataskaitinių įvykių, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų vartotojų galimybei priimti sprendimusKeičiasi atskaitymai:

Nuo 2017 m. atskaitymai nuo dalyvio vardu mokamų įmokų sumažinti iki 0 procento.

15 pastaba. Po grynujų aktyvų skaičiavimo datos įvykę reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynujų aktyvų vertę

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų turto ir įsipareigojimų pokyčių nebuvo.

16 pastaba. Kita reikšminga informacija apie pensijų fondo finansinę būklę, veiksniai ir aplinkybės, turėję įtakos pensijų fondo turtui ar įsipareigojimams

Kitos reikšmingos informacijos apie fondo finansinę būklę nėra.

17 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai.Fondą įtakojančių rizikų aprašymas

Fondas patiria šiuos rizikos veiksnius: palūkanų normos rizika, kredito rizika, infliacijos rizika, rinkos likvidumo rizika, valiutų kursų svyravimo rizika, sandorio šalių ir atsiskaitymų rizika, politinė ir teisinė rizika, Fondo investavimo tikslų ir investavimo politikos rizika.

17 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai (tęsinys)Likvidumo rizika

Fondo struktūroje 2016 metų pabaigoje nebuvo ženklų finansinių įsipareigojimų. Įsipareigojimų pagal valiutų būsimus sandorius (currency forwards) sudarė nedidelę dalį fondo turto – 0,1 proc., todėl fondo turtas su kaupiu padengė šiuos įsipareigojimus.

Likvidumo rizika yra valdoma ribojant finansinių įsipareigojimų dydį: įsipareigojimų suma vienai sandorio šaliai ar emitentui negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės.

Jautrumo analizė – akcijų ir obligacijų rinkos rizika

Fondo jautrumui rinkos rizikai įvertinti geriausia tinka beta rodiklis (skaičiuojamas naudojant fondo bei fondo palyginamojo indekso duomenis).

2016 m. pabaigoje fondo beta rodiklis sudarė 1,02 (skaičiuojant už 12 mėn.). Tai reiškia, jog 1 proc. pokytis fondo palyginamajame indekse vidutiniškai sąlygojo 1,02 proc. fondo vertės pokytį.

Ši jautrumo analizė remiasi šiomis prielaidomis:

- jog istoriniai santykiai, galioję tarp fondo investicijų bei palyginamojo indekso, galios ir ateityje
- jog tarp fondo vertės bei palyginamojo indekso verčių laike yra tiesinis santykis

Fondo jautrumui obligacijų rinkos rizikai įvertinti geriausiai tinka Fondo turimų skolos VP vidutinės modifikuotos finansinės trukmės rodiklis. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje jis sudarė – 4.32.

Tai reiškia, jog palūkanų normai rinkose padidėjus (sumažėjus) 0,01 proc., fondo turimų skolos VP vertė sumažėja (padidėja) 0,0432 proc.

Ši jautrumo analizė remiasi prielaida, jog egzistuoja tiesinis santykis tarp palūkanų normų ir skolos VP kainos.

18 pastaba. Investicijų grąža ir investicijų lyginamoji informacija:18.1. Lyginamasis indeksas (jei pasirinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Fondas naudoja palyginamąjį indeksą 0,1*Bloomber/EFFAS Bond Indices Euro Government 7-10 year TR+0,1* Ethical Euro Corporate Bond Index+ 0,1*JP Morgan Euro Emerging Markets Bond Index Diversified Europe+0,1*JP Morgan Corporate Emerging Market Bond Index Global Hedhed EUR+0,03* Euro Cash Indices Libor Total Return 1 Month Index+0,43* MSCI AS World Index IMI USD NET (perskaičiuotas į eurus)+0,04*MSCI Emerging Markets Net Return USD Index (perskaičiuotas į eurus).

18.2. Apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų bendrosios ir grynosios grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodikliai (%):

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Prieš 10 metų
Apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	7,68	5,83	9,48	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis	9,25	6,12	12,66	-
Metinė grynoji investicijų grąža ^{2*}	7,21	3,12	9,41	-
Metinė bendroji investicijų grąža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ³	-	-	-	-
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	7,67	8,69	5,78	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	7,60	9,69	5,70	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁶	95,42	97,83	91,36	-
Indekso sekimo paklaida ⁷	1,43	2,27	1,54	-
Alfa rodiklis ⁸	(1,59)	(0,07)	(2,20)	-
Beta rodiklis ⁹	1,02	0,97	0,95	-

¹ Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokos.

² Metinė grynoji investicijų grąža – investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į fondo taikomus investicijų valdymo mokesčius ir prekybos išlaidas.

³ Metinė bendroji investicijų grąža – investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas.

⁴ Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – standartinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁵ Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja lyginamojo indekso pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁶ Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁷ Indekso sekimo paklaida – rodiklis, kuris parodo, kiek vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁸ Alfa rodiklis – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁹ Beta rodiklis – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

* Per ataskaitinį laikotarpį metinė grynoji investicijų grąža apskaičiuota įvertinus ir prijungto INVL aktyvaus investavimo pensijų fondo atskaitymus.

18.3. Apskaitos vieneto vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%):

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	7,66	7,97	-	6,73
Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	9,31	9,56	-	4,36
Vidutinė grynoji investicijų grąža ^{3*}	6,55	7,24	-	5,31
Vidutinė bendroji investicijų grąža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ⁴	-	-	-	-
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	7,44	7,03	-	7,00

¹ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

² Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

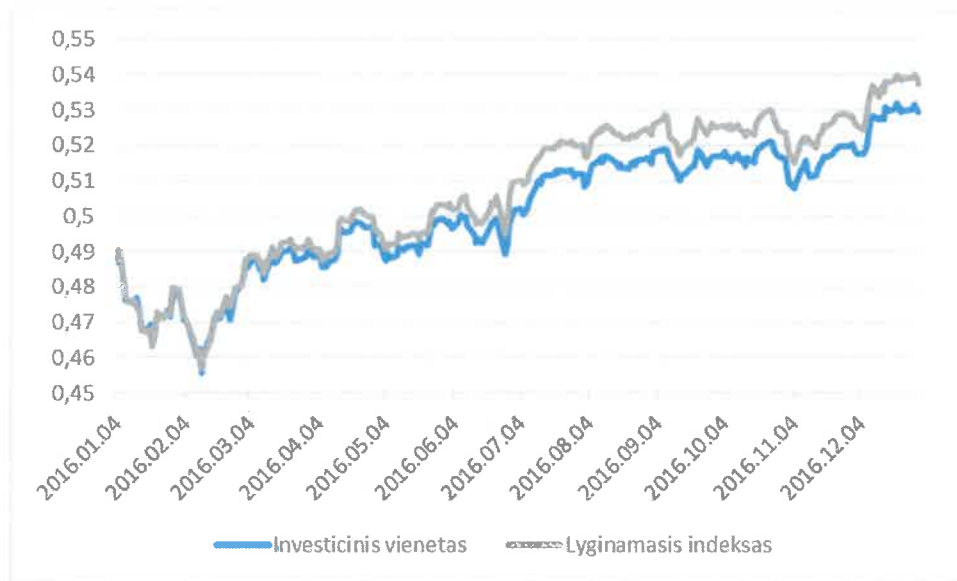
³ Vidutinė grynoji investicijų grąža – tai geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴ Vidutinė bendroji investicijų grąža – tai geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – tai metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

* Vidutinė grynoji investicijų grąža apskaičiuota įvertinus ir prijungto INVL aktyvaus investavimo pensijų fondo atskaitymus per 2015 m.

Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso pokytis laikotarpiu nuo 2015-12-31 iki 2016-12-31

19 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai:

2016 m.

Atskaitymai	Taisyklėse numatyti maksimalūs dydžiai	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma, Eur
Nuo įmokų	0,50	0,50	41.110
Nuo turto vertės	0,99	0,99	774.806
Už keitimą	-	-	-
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus</i>	-	-	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	-	-	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	-	-	-
Iš viso			815.916
BAR* (%)			1,04
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK** (%)			1,26
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)*** (%)			47,67

* BAR – bendrasis atskaitymų rodiklis, kuris apskaičiuojamas bendrąsias veiklos išlaidas, kurias sudaro atskaitymai nuo pensijų įmokų ir pensijų turto, dalijant iš vidutinės atitinkamo laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

** Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

*** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

2015 m.

Atskaitymai	Taisyklėse numatyti maksimalūs dydžiai	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma, Eur
Nuo įmokų	1,00	1,00	36.680
Nuo turto vertės	0,99	0,99	409.899
Už keitimą	-	-	-
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus</i>	-	-	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	-	-	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	-	-	-
Iš viso			446.579
BAR*(%)			1,07
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK ** (%)			-
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis) *** (%)			145,27

* BAR – bendrasis atskaitymų rodiklis, kuris apskaičiuojamas bendrąsias veiklos išlaidas, kurias sudaro atskaitymai nuo pensijų įmokų ir pensijų turto, dalijant iš vidutinės atitinkamo laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

** Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

*** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

Visi rodikliai apskaičiuoti įtraukus prijungto INVL aktyvaus investavimo pensijų fondo 2015 m. duomenis

20 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra gautų lėšų suma	14.382.812	35.487.041
Įmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo	4.822.605	3.668.008
Papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos	1.816.160	673.729
Papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos	1.582.516	648.884
Paties dalyvio įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos*	675.373	29.827.509
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	5.486.158	1.991.524
Kitos gautos lėšos	-	-
Bendra išmokėtų lėšų suma	3.424.058	1.631.704
Vienkartinės išmokos dalyviams	154.955	2.454
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	1.647.691	377.941
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	1.512.163	1.183.695
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	-	-
Paveldėtojams išmokėtos lėšos	109.249	67.614
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos	-	-

* 2015 m. gruodžio 30 d. prie INVL MEDIO II 47+ pensijų fondo prijungus INVL aktyvaus investavimo pensijų fondą buvo išleisti 59.632.309,7505 apskaitos vienetai, kurių vertė 29.343.493 Eur.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius:

		Dalyviai pagal amžių				iš viso
		iki 30	nuo 30 iki 45	nuo 45 iki 60	nuo 60	
Dalyvių skaičius	iš viso	2.936	14.325	20.179	595	38.035
	vyrų	1.549	8.119	8.248	385	18.301
	moterys	1.387	6.206	11.931	210	19.734
Dalyvių dalis, %	iš viso	7,72	37,66	53,05	1,56	100,00
	vyrų	4,07	21,35	21,69	1,01	48,12
	moterys	3,65	16,32	31,37	0,55	51,88

Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje	37.375
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	38.035
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	-
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
Dalyvių skaičiaus pokytis	660

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius	2.062
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	359
iš jų dalyviai, atėję iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	130
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	1.573

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius	1.402
išėję į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	401
išėję į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	848
išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	68
dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	5
mirę dalyviai	80

24. NETEKO GALIOS

25. NETEKO GALIOS

26. NETEKO GALIOS

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

27. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 20 pastaboje.

28. NETEKO GALIOS

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

29. Pensijų fondo taisyklėse nustatyti įsipareigojimai garantuoti tam tikrą pajamingumą, garantuojamo pajamingumo dydis, per ataskaitinį laikotarpį į garantinį rezervą įmokėtų įmokų suma, jo investicinių priemonių portfelis, panaudojimo priežastis ir panaudota suma, rezervo dydis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir kita svarbi informacija:

Pensijų fondo taisyklėse garantuotas pajamingumas nėra nustatytas, todėl garantijų rezervas nėra formuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

30. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje pensijų fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

31. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 18 pastaboje.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

32. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstis atitinkama veikla pavadinimas ir numeris:

Konsultantų paslaugomis ruošiant ataskaitas nebuvo naudotasi.

33. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai):

Ataskaitas parengė valdymo įmonės darbuotojai.

34. Valdymo įmonės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui:

Aš, UAB „INVL Asset Management“ generalinis direktorius Darius Šulnis, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

Aš, UAB „INVL Asset Management“ fondų apskaitos vadovė, Aušra Montvydaitė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

35. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

35.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas;

Vardas ir pavardė	Darius Šulnis	Aušra Montvydaitė
Pareigos	Generalinis direktorius	Fondų apskaitos vadovė
Telefono numeris	(8~700) 55 959	(8~6) 264 55 82
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02	(8~5) 279 06 02
El. pašto adresas	darius.sulnis@invl.com	ausra.montvydaite@invl.com

35.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymėti, kokias konkrečias dalis rengė konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis rengiant ataskaitas nesinaudota.